

ВИВЧЕННЯ ЗВ'ЯЗКІВ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЦІННОСТЕЙ І ДЕМОКРАТИЧНІ ЗМІНИ

Постановка проблеми. Проблема модернізації влади на сьогодні належить до пріоритетів розвитку держави та суспільства. Йдеться про удосконалення відносин на рівні законодавчої, виконавчої та судової влади. Одним із фундаментальних принципів модернізації стає поступовий перехід від президентської системи влади до парламентсько-президентської форми правління.

Мета дослідження. Охарактеризувати поняття демократії як політичної цінності, проаналізувати шляхи становлення її в українському суспільстві.

Об'єкт дослідження. Демократія як політична цінність та шляхи її становлення;

Предмет дослідження. Ціннісна модель демократії та особливості її розвитку в Україні; основні кроки модернізації економіки країни.

Завдання:

- ✓ З'ясувати історію появи демократії;
- ✓ Дати визначення поняттю «демократія»;
- ✓ З'ясувати особливості розвитку демократії в Україні;
- ✓ З'ясувати основні кроки модернізації економіки України.

Виклад основного матеріалу. Один із найважливіших критеріїв суспільства є рівень його демократії [1]. Виникла демократія разом із державою [1]. Вперше це поняття згадується в працях мислителів Давньої Греції [1]. Головними особливостями античної демократії були [2]:

- ✓ усі громадяни мали право і були зобов'язані брати участь у прийнятті важливих рішень [2];
- ✓ громадяни брали участь у здійсненні правосуддя та адміністративних функцій держави [2];
- ✓ громадянство обмежувалось корінним вільним населенням чоловічої статі міста [2];
- ✓ демократія була маломасштабною: вона не поширювалась на інші міста і не сприяла об'єднанню греків [2].

Демократія — форма державно-політичного устрою суспільства, яка ґрунтується на прагненні забезпечити справедливість, рівність, добробут усіх людей, що населяють певну державу [1].

В демократичному суспільстві гарантується недоторканість особи і житла, забороняються обмеження у виборі місця проживання громадян та їх переміщення в середині власної країни, забезпечується право на вільний виїзд і в'їзд в свою країну [2]. Також засідання парламенту відкриті для засобів масової інформації та громадськості, частково, а іноді й повністю транслюються радіо і телебаченням [1]. Гласність є однією з передумов свободи слова [1]. Громадяни мають у своєму розпорядженні широку інформацію про діяльність обраних ними органів влади, партій і громадсько-політичних організацій [1]. Особливу роль у забезпеченні такої гласності відіграє незалежна від цензури преса та інші засоби масової інформації [1].

24 серпня 1991 р. Україна стала незалежною демократичною державою. Почався новий етап історичного розвитку, метою якого поставлено завдання побудови демократичного суспільства [2]. Особливість України полягає в тому, що необхідно здійснити перехід від тоталітарного режиму до демократії та перехід від державної до ринкової економіки [2].

Серед ознак демократичного політичного режиму, притаманних Україні, слід віднести [2]:

- ✓ виборність найважливіших органів політичної влади [2];
- ✓ юридичну рівність громадян [2].

В той же час, є певні обмеження у вирішенні найголовніших політичних проблем відповідно до волі більшості громадян [2]. Відсутній контроль народу за органами політичної влади, за бюрократичним апаратом держави [2]. Деякі з демократичних прав грубо порушуються правлячою верхівкою. Корупція та безвідповідальність не дають можливості для розвитку планів для покращення стану економіки. Існуючі обмеження демократичних принципів дають підстави для висновку про наявність у сучасній Україні елементів авторитарного політичного режиму [2]. До таких елементів належать [2]:

- ✓ домінування олігархічних кланів [2];
- ✓ звуження принципу гласності у діяльності органів державної влади [2];
- ✓ формування еліти зверху, а не демократичним шляхом [2];
- ✓ бюрократизм, недотримання та порушення правових норм [2].

Здійснюючи модернізацію економіки, системи державного управління і державного устрою, суспільних відносин, першочерговими кроками на шляху до формування економіки мають стати [3]:

- ✓ усвідомлення переваг інноваційної моделі економічного розвитку, розвиток систем [3];
- ✓ розвиток інноваційної культури на всіх рівнях управління (як на рівні нації, кожного індивіда, так і на рівні персоналу підприємств) [3];
- ✓ захист вітчизняного виробника [3];
- ✓ створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього бізнесу [3];
- ✓ створення національної інноваційної системи [3];
- ✓ заохочення до здійснення інвестицій інноваційного спрямування [3];
- ✓ побудова бюджетної системи на нових принципах, з урахуванням інтересів регіонів та відповідно до стратегічних цілей розвитку економіки [3];
- ✓ реформування податкової системи [3];
- ✓ створення за світовими стандартами правових механізмів захисту прав інтелектуальної власності [3];
- ✓ створення умов для підприємництва на зовнішніх ринках [3];
- ✓ підтримка конкуренції на внутрішньому ринку [3];
- ✓ доступна, якісна і безперервна освіта населенню на основі нових наукових знань [3];

Висновок. У своєму дослідженні я охарактеризувала демократію як політичної цінності та проаналізувала основні шляхи становлення її в українському суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Бабкін О. В., Горбатенко В. П. *Політологія - К. : ВЦ "Академія", 2003. - 528 с. - (Альма-матер) - с. 131-138;*
2. Гончарук Т. В. *Політологія: лекційний курс і практикум. Навчальний посібник - Тернопіль, 2008 – 370 с. - с. 215-235;*
3. Хоменко В. Н., Жежера А. О. *Модернізація України як шлях до формування економіки знань - УДК 330. 322. 3 : 37 - [Електронний ресурс]-Режим доступу: file:///C:/Users/Admin/Downloads/Vpabia_2013_3_13.pdf.*
4. Гурик М. І. *Дискурс свободи в політичній та духовній спадщині Ярослава Стецька / М. І. Гурик, М. Л. Шумка // Грані. Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах. – Випуск 9 (101). – Дніпропетровськ, 2013.- С.40-56.*
5. Гурик М. *Солидарна модель демократії крізь призму творчості Ярослава Стецька / М. Гурик // Вплив суспільних наук на процес розвитку: можливе та реальне: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 3-4 березня 2017 року). – Київ: ГО «Київська наукова суспільнознавча організація», 2017. – С. 86-91*